

BADANIA NAD TERAPIĄ CHOROBY MOTYLICZEJ U BYDŁA. II.
SZEŚCIOCHLOREK ETANU (DISTOVET-BIOWET I AVLOTHANE
I.C.I.) I 1,4-BIS-TRÓJCHLOROMETYLOBENZOL (HETOL-HOECHST)

EUGENIUSZ ŻARNOWSKI, WIESŁAW CHOWANIEC, JERZY DARSKI,
ANRZEJ MALCZEWSKI, CZESŁAW MARAŃSKI, DANUTA ZEBROWSKA,
MARIAN JANEKZEK

Zakład Parazytologii i Chorób Inwazyjnych IW, Puławy
i Zakład Parazytologii PAN, Warszawa

Doniesienie tymczasowe

Badania nad terenowym zwalczaniem choroby motyliczej u bydła przy pomocy sześciochlorku etanu (C_2Cl_6) przeprowadzono w terenowych ośrodkach doświadczalnych w woj. krakowskim i gdańskim (PGR-y i gospodarstwa indywidualne).

Odpowiedni preparat polski Distovet (produkowany przez Gorzowskie Zakłady Przemysłu Bioweterynaryjnego) zastosowano ogółem u 237 krów per os w zawiesinie z wodą, w dawce 15 g na 100 kg ż.w., przy maksymalnej dawce 60 g na zwierzę. Po jednorazowej terapii uzyskano średnią skuteczność oznaczoną na podstawie badań koproskopowych, a obliczaną tylko w stosunku do zwierząt uprzednio zamotyliczonych, wynoszącą 10,9%. Po drugiej terapii, przeprowadzonej w 3 miesiące po pierwszej, średnia skuteczność wyniosła 25,8%.

Odpowiedni preparat angielski Avlothane I.C.I. sprawdzono na 723 zwierzętach. Lek ten zastosowano w dawce 15 g na 100 kg ż.w., przy maksymalnej dawce 60 g na zwierzę, per os, w zawiesinie z wodą. Skuteczność jednorazowej terapii przeprowadzonej w listopadzie na 412 zwierzętach wyniosła średnio 24,6% (na podstawie badań koproskopowych). Skuteczność jednorazowej terapii przeprowadzonej w kwietniu na 311 zwierzętach wyniosła 44,3%.

Przy ocenie ogólnej przydatności sześciochlorku etanu w terenowym zwalczaniu choroby motyliczej wyłaniają się następujące uwagi: 1. preparat ten nie jest na tyle skuteczny, aby traktować go jako lek z wyboru;

2. porównanie wyników jesiennych i wiosennych wskazywałoby na nieprzydatność sześciochlorku etanu w terapii preimaginalnej; 3. przy stosowaniu sześciochlorku etanu u pojedynczych zwierząt obserwowano objawy zatrucia, przejawiające się najczęściej posmutnieniem zwierząt, brakiem łaknienia i ostrymi zaburzeniami ze strony przewodu pokarmowego (spśród zwierząt wykazujących objawy ubocznego działania leku 2 krowy padły, 2 cielne poroniły w 5 miesiącu ciąży); 4. na skutek powyższego stosowaniu sześciochlorku etanu towarzyszyć musi odpowiednia dieta (niezadawanie pasz treściwych) oraz głodówka leczonych zwierząt tuż przed zabiegiem; tego rodzaju terapia stosowana u krów wysokocielnych (w drugiej połowie ciąży) grozi dalszymi powikłaniami (poronienia).

Powyższe obserwacje upoważniają do stwierdzenia, że w terenowym, masowym zwalczaniu choroby motyliczej ustawianie terapii w oparciu o sześciochlorek etanu na dłuższą metę wydaje się być niecelowe.

1,4-bis-trójchlorometylobenzol (Hetol-Hoechst) zastosowano u 314 krów per os, w dawce 16 g na 100 kg ż.w., jako zawiesinę w wodzie. Skuteczność po pierwszej terapii, określona podobnie jak wyżej, wyniosła średnio 24,3 %. Końcowy wynik skuteczności po drugiej terapii (3 miesiące po pierwszej) wyniósł średnio 31,4 %.

Chociaż lek w dawce terapeutycznej nie powodował występowania jakichkolwiek ubocznych objawów u odrobaczanych zwierząt, nie wymagał stosowania specjalnej diety i głodzenia zwierząt tuż przed terapią oraz mógł być stosowany w każdym okresie ciąży — to zbyt niska jego skuteczność nie pozwala traktować tego środka jako leku z wyboru.

Adres autora:

Warszawa, Grochowska 272

STUDIES ON THE THERAPY OF FASCIOLOSIS IN CATTLE
II. HEXACHLORETHAN (DISTOVET — BICVET AND AVLOTHANE —
I.C.I) and 1,4-BIS-TRICHLORMETHYLBENZOL (HETOL — HOECHST)

by

F. ŻARNOWSKI, W. CHOWANIEC, J. DARSKI, A. MALCZEWSKI, C. MARAŃSKI,
D. ŻEBROWSKA, M. JANECZEK

In view of the negligible efficacy, produced side effects and the necessity to keep a special diet during the administration, the above given drugs can not be regarded as those of choice.